

GOEDE OPBRENGST NODIG VOOR RENDABELE KNOLSELDERTEELT

Knolselder wordt voor 95% in West-Vlaanderen verbouwd en de teelt wint er nog aan belang. De afdeling Tuinbouw Openlucht van Inagro koos deze groente dan ook terecht als thema voor haar jaarlijkse studieavond. – *Jan Van Bavel*

Telers, voorlichters, onderzoekers en vertegenwoordigers van zaadhuzen en de fytohandel luisterden geboeid naar voordrachten over afzetmogelijkheden, rentabiliteit, bemesting ... De laatste 10 jaar kende knolselder in Vlaanderen een vrij fluctuerend areaal, vooral door het wisselende aandeel voor de industriemarkt, dat varieert tussen 400 en 600 ha. Een kwart van de geteelde knolselder is bestemd voor de versmarkt. De laatste jaren breidt het areaal van de groente uit.

Afzetmogelijkheden

Dominiek Keersebilck, commercieel directeur van de REO Veiling, lichtte de afzetmogelijkheden en nieuwe trends in de commercialisatie van knolselder toe. "De consumptie van knolselder kan je niet bepaald hoog noemen: gemiddeld koopt de Belg per jaar slechts 250 g van de groente. Gelukkig neemt die consumptie de laatste jaren wel lichtjes toe, maar toch besteedt elke Belg nog maar een schamele 30 eurocent per jaar aan knolselder. Momenteel koopt slechts 20% van de gezinnen één keer per jaar verse knolselder. Dat is heel weinig, zeker als je het vergelijkt met tomaten (96% van de gezinnen) en sla (91%). De groente heeft dus nog een enorm groeipotentieel – zeker bij jonge gezinnen – want ze wordt vooral door een ouder publiek

gekocht, voornamelijk in de supermarkt. Maar de consument percipieert knolselder als een pure wintergroente. De supermarkten willen zoveel mogelijk groenten het hele jaar door aanbieden. Ze vragen meer zekerheid, niet alleen op het gebied

.....
Knolselder telen vraagt veel arbeid
en serieuze investeringen.
.....

van hun product, maar ook op dat van volumes, levertijden ... We moeten dus beter inspelen op de vraag van supermarkten én van versnijderijen, die versneden producten aan (grootkeuken) restaurants leveren. Positief is dan weer dat onze exportmarkten voor knolselder enorm verbreed zijn: naast onze buurlanden Duitsland, Nederland en Frankrijk voeren we bijna 30% uit naar andere Europese landen en zelfs landen buiten de Europese Unie. Daardoor zijn de vragen naar verpakking, een knol met of zonder groen, grootte en kwaliteit wel nog gedifferentieerder

dan vroeger. Bovendien stellen landen zoals Duitsland strenge residu-eisen.”

Rentabiliteit

Patrick Meulemeester, tuinbouwconsulent bij Boerenbond, ging dieper in op de rentabiliteit in de teelt. “Knolselder kende de afgelopen jaren een duidelijke stijging in de aanvoer op de REO Veiling. Gemiddeld steeg de veilingprijs ook over de jaren heen. De gepondereerde veilingprijs zakte in 2012 sterk terug: 0,32 euro/stuk tegenover nog ruim 0,69 euro/stuk in 2011. Het areaal voor industriële verwerking steeg in 2011 sterk tot 709 ha, maar de prijs bleef vrijwel op hetzelfde niveau. Dit jaar stijgt die prijs ten opzichte van 2012 met 6% tot 93 euro/ton. Na 1 januari is er ook een toeslag voor bewaarde knol. Het bepalen van de kostprijs voor het produceren van knolselder is heel moeilijk en verschilt van bedrijf tot bedrijf. Het kan te maken hebben met de manier van omgaan met bepaalde kostenposten en met je resultaat: geleverde kg of geleverd aantal stuks. De teelt vraagt veel en zware arbeid en serieuze investeringen, zeker voor bewaarknol. Er is ook een verschil in rentabiliteit tussen telen voor de verse markt of voor de industrie. Telers voor de verse markt halen zeker een inkomen bij een geslaagde opbrengst en een normale prijsvorming. Lange bewaring verhoogt het risico op uitval, maar je kan er een hoger inkomen mee halen. Voor de industrietelers is een heel hoge opbrengst halen noodzakelijk om rendabel te zijn.”

Bemesting

Tomas Van De Sande van Inagro gaf toelichting bij het invullen van de bemesting bij knolselder. Om een continue goede groei te realiseren, mag de stikstofvoorraad in de bodem nooit onder het latente stikstofniveau dalen. Deze voorraad is afhankelijk van de bewortelde zone. In theorie moeten bij aanvang van de teelt ongeveer 60 eenheden aanwezig zijn in de bodemlaag (0-30 cm). Tegen het einde van de teelt neemt dit af tot ongeveer 30 eenheden in de bewortelde zone (0-60 cm). De stikstofopname door het gewas bedraagt ongeveer 180 eenheden, en moet bovenop de latente stikstof worden gerekend. Maar deze behoefte moet niet altijd volledig door de N-bemesting worden ingevuld. Op veel percelen wordt door mineralisatie een aanzienlijke hoeveelheid stikstof vrijgesteld. Vermits knolselder een lange teeltduur heeft, en de eerste 7 à 8 weken van de teelt maar een beperkte N-opname kent, kan je door bijbemesting tijdens de teelt sterk besparen op de N-gift. Een bodemstaalname 6 tot 8 weken na het planten geeft een beeld van de uit mineralisatie vrijgekomen stikstof tijdens het eerste deel van de teeltperiode. Deze mineralisatie kan je aftrekken van de toe te dienen bijbemesting. Op sommige percelen kan de besparing oplopen tot 100 eenheden.

Knolselder heeft ongeveer 250 kg kalium/ha nodig. Omdat het een niet-chloorgevoelige teelt is, kan je chloorhoudende kalimeststoffen gebruiken. De fosfaatbehoefte is matig, startfosfaten hebben weinig zin. Knolselder heeft een goed ontwikkeld wortelstelsel. De volledige bodemlaag tussen 0 en 60 cm wordt volledig doorworteld. Toedienen van meststoffen via punt, band- of rijenbemesting levert daarom geen meerwaarde. Je moet ook voldoende boor toedienen. Zeker op zandgronden is boorgebrek in knolselder een groot risico. Daarom kan je tijdens de teelt ook het best een bladbespuiting uitvoeren. ■